

«Kvinner og luftsport»

NIF arrangerte i høst en Kvinnekonferanse hvor temaet var «hvordan få flere kvinner inn i idretten». På bakgrunn av dette ble det i NLF bestemt at arbeidet skulle fortsette. I den anledning ble det satt ned en planleggingsgruppe med en representant fra alle seksjoner med unntak av ballong og modellfly. Med oss har vi også Tom Brien og Arne Mathisen som ressurspersoner.. Jeg var så heldig å få være med på dette prosjektet som fallskjermseksjonens representant. Selv har jeg drevet med luftsport i litt over to år og har to år i klubbstyret i NTNU Fallskjermklubb bak meg. I tillegg studerer jeg sosialantropologi som jeg håper kommer godt med i dette arbeidet!

Av cirka 16 000 medlemmer så er det rundt 850 aktive jenter i NLF. Fallskjermseksjonen har høyest andel med hele 27% damer - dette er bra! Andre seksjoner sliter derimot med tall fra 1 til 9%. Det kan se ut til at lista for å begynne å konkurrere ligger høyere enn den burde for jenter, og når det kommer til verv, spesielt instruktører og lederstillinger så ligger vi langt lavere i NLF enn det som er ønskelig. I fallskjermseksjonen greier vi oss relativt bra med tanke på antall jenter men andre sliter mye mer. Hvorfor er det sånn?

Luftsport er jo en av få idrettsgrener hvor fysikken ikke hindrer jenter fra å kunne bli like gode som gutta. Handler det da om mentalitet og holdninger? Vi tror dette er et bra sted å starte - og det viktigste. Vi jenter har mye å lære av gutta - som er flinkere til å kaste seg ut i ting enn vi er. Mange jenter med hånda på hjertet kan nok innrømme at de overtenker en del saker og ting før de gjør det : «huff nei jeg er ikke god nok til å bli med på tracking, jeg vil ikke hoppe med de for de er for flinke, jeg vet ikke om jeg takler det vervet der, det er bedre at noen andre gjør det som har mer erfaring».

Vi må legge til rette for at de som ønsker å begynne med luftsport får utnyttet sitt potensiale. Vi må finne ut hva som kan være årsakene for at vi henger igjen, er det at guttene biologisk sett er mer tilbøyelige til å «vise seg frem», er det at jentene av kulturelle årsaker er mer tilbakeholdne?

Jeg vil understreke at jeg ikke mener ansvaret ligger hos gutta - det blir for alt for lett vint å legge skylda på de, eller på at sporten ikke tiltrekker like mange jenter som gutter. Sistnevnte kan ha en viss sannhet i seg men dette forklarer ikke hvorfor så få jenter vises i statistikken over lederverv og konkurranser - det er ikke samsvar mellom andelen jenter og jenter i verv, spesielt på instruktørsiden.

Planleggingsgruppa har undersøkt en hel del innad i sin egen seksjon om hva slags arbeid som pågår her til lands, og resultatet er lovende! Det har eksempelvis vist seg at jenteleirer i fallskjermseksjonen er utrolige effektive. Når jenter hopper med jenter er ikke prestasjonsangsten like stor, de slapper mer av og har det gøy og blir på den måten motiverte til å jobbe videre. Til sommeren skal det være jentehelg på Voss hvor målet er å få alle deltakerne til å gå ut av sin komfortsone. Det er jo nettopp der jentene har mye å gå på - vi må lære å satse, tørre og ha tro på oss selv. Gjennom flere slike arrangement kan vi få flere til å satse høyt og på den måten få en mye mer sammensatt kompetanse som igjen kan bidra til å spre engasjement og motivasjon blant nye medlemmer.

Det er også slik at luftsport krever grundige teoretiske kunnskaper, praktisk trening og er teknisk ferdighetsmessig krevende. Dette stiller store krav til måten vi rekrutterer på. I første instans må vi finne de beste metodene å rekruttere på. Hvorfor er fallskjermhopping fantastisk? Hvorfor lære seg å fly småfly? Hva handler egentlig modellfly om? Det er også ganske ulike forutsetninger for rekruttering. For å bli pilot må man ha mye penger, utdanningen tar lang tid og det er vanskelig å opprettholde sertifikatene. I HG/PG har de ikke alltid fast område de holder til, aktiviteten er ikke organisert på samme måte som med hopping. Dette stiller krav til informasjon ut til massene om hvordan lokalisere de og hvordan bli med når det er planlagt flyging. Det samme gjelder modell og ballong.

Motorfly forsøkte å holde introduksjonshelger hvor interesserte fikk komme og snakke med medlemmene og se på kloss hold hva klubben drev med og oppleve miljøet. På den måten rekrutterte de mange som hadde vært usikker lenge på om det var noe de kunne gjennomføre, og ikke minst om det var spennende. Damene fortalte at det var mye enklere å ta kontakt på den måten heller enn å måtte oppsøke en klubb selv på en dag hvor alle var opptatte med sine ting.

Hos oss i fallskjerm igjen er selve utdanningen ganske kort og ikke alt for dyr, men til gjengjeld stiller det veldig store krav til utholdenhet for å gjennomføre hele elevperioden og bli selvstendig hopper. En uoffisiell statistikk i klubbene antyder at bare 2 av 10 som tar fallskjermkurs fullfører elevperioden. Noen klubber har forsøkt å utnevne et medlem til hver elev som har fungert som en slags fadder - og med gode resultater. Det har også vist seg utrolig effektivt å ha jenter som hjelpeinstruktører da de ofte er opptatte av det sosiale, og gir litt mer av seg selv i elev/instruktørsituasjoner. Det sender også viktige signal til nye hoppere når det er jenter som lærer de opp - at jenter også kan! Med bedre oppfølging i starten hvor alt er litt overveldende forteller elever at de

ble raskere trygge på sporten og kom seg fortere inn i miljøet når de hadde tett oppfølging av enten støttekontakter eller hjelpiser som ringte de og overtalte de om å bli med til helga. Det er heller ikke umulig at ved å fokusere mer på jenter i opplærings situasjoner så kan dette igjen stimulere til at flere jenter velger å bli instruktører.

Det sosiale spiller nok en mye viktigere rolle enn man først reflekterer over. Å drive med luftsport er ikke bare teknisk ferdighetsmessig krevende, det er også mentalt krevende. De fleste luftsportene er risikofylte, og har man et nettverk rundt seg hvor man støtter hverandre, finner gode venner og drar hverandre med på aktiviteter er det ofte litt vanskeligere å slutte når man møter motgang. Mange av hopperne jeg snakket med sier at hadde det ikke vært for miljøet hadde de nok sluttet etter hopp nr. 2. Dette er viktig å ta med seg - med fokus på miljø blir det automatisk fokus på medlemmer, kompetansebygging og ikke minst sikkerhet. Trygge medlemmer er tryggere utøvere!

Ved å ha slike prosjekt tror vi at resultat kan oppnås - og det trenger ikke å være vanskelig heller. Det enkle er ofte det beste. Det sitter veldig mange kloke hoder rundt om i Norge som har prøvd mye og slik fått kompetanse som andre klubber i alle seksjoner kan høste av. Bevisstgjøring, debatt, kunnskapsdeling og holdningsendring er stikkordene. Flere klubber på tvers av seksjonene som deler luftrom har så smått begynt å samarbeide - kanskje ikke så dumt når man kjemper for samme sak - luftrom for alle.

Planleggingsgruppa sin jobb er nå å sette igang dette arbeidet. Måten vi har tenkt å starte på er gjennom en konferanse i høst, mest sannsynlig november, hvor en blanding av jenter og gutter «fra gulvet», ledere og seksjonsstyrer blir inviterte. Vi jobber nå intenst med å skaffe inspirerende og provoserende foredragsholdere som kan belyse de ulike temaene og slik starte debatten. Deltakerne vil delta på workshops med ulike temaer hvor vi kommer til å hente inn fasilitatorer med spesialkompetanse på temaene vi har bestemt skal være fokus: konkurranse, engasjement, fasiliteter, holdninger, miljø og rekruttering.

På kort sikt er målet å komme igang med debatten, begynne å planlegge, og bevisstgjøre alle luftsportelskende mennesker til lands og til vanns. Gjennom workshopen håper vi på å komme frem til en foreløpig plan vi kan jobbe videre med. Det er heller ikke slik at alle seksjonene sliter med det samme, så på lang sikt håper vi at de respektive seksjonsstyrene sammen med oss i planleggingsgruppa fortsetter arbeidet og setter opp nye grupper innad i hver enkelt seksjon som jobber mer spesifikt med seksjonens egne utfordringer. For fallskjerm vil dette for eksempel være konkurransesatsning og frafall av elever. Vi må finne ut hva som stimulerer folk til å ta på seg verv,

hvordan motivere til å bli instruktør, hvordan engasjere elever, gutter og jenter til å komme seg opp i lufta!

Vi må begynne å hjelpe hverandre og følge andres gode eksempler. Vi trenger flere jenter inn, og med flere jenter inn følger automatisk andre etter. Det sosiale miljøet blir bedre, bredden blir mer balansert og kompetanse og trivsel vil øke blant alle.

Jeg håper dere mener dette er et bra arbeid vi er igang med. For det er vel ikke slik at gutta vil være i lufta helt alene? Eller skal jeg omformulere, at jentene vil la gutta få beholde lekeplassen for seg selv!

Takk for meg!

Linn-Therese Solbakken

Engasjert i NLFs jentesatsing!